

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Италия Республикасының Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу мен өзара қорғау жөніндегі келісімді бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 1995 жылғы 22 мамыр N 2294

"Қазақстан Республикасының Президенті мен жергілікті әкімдерге уақытша қосымша өкілеттік беру туралы" 1993 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының 2-бабына сәйкес қаулы етемін:

1. 1994 жылғы 22 қыркүйекте Римде қол қойылған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Италия Республикасының Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу мен өзара қорғау жөніндегі келісім бекітілсін.

2. Осы Жарлық жарияланған күннен бастап күшіне енеді.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Президенті

Қазақстан	Республикасының	Үкіметі	мен
Италия	Республикасының	Үкіметі	
арасындағы	инвестицияларға	жәрдемдесу	
және	қорғау	жөніндегі	
Келісім			

Осы жерде және бұдан әрі Уағдаласушы Тараптар деп аталатын Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Италия Республикасының Үкіметі,

Екі ел арасындағы экономикалық ынтымақтастық үшін, әсіресе Уағдаласушы Тараптың бірінің инвесторларының екінші Уағдаласушы Тараптың аумағындағы инвестициясына, капиталына қатысты жетілген негізде қолайлы жағдайлар жасауды т і л е й

о т ы р ы п

ж ә н е

халықаралық келісімдердің негізінде мұндай инвестицияларға жәрдемдесу және өзара қорғау екі Уағдаласушы Тараптың игілігіне коммерциялық кәсіпорындарды құруға көмегін тигізетінін түсіне отырып,

Осымен мына төмендегілер туралы уағдаласты:

1 - б а п

Анықтаулар

1. Осы Келісімнің мақсаттары үшін:

"**Инвестиция**" термині Уағдаласушы Тараптың бірінің жеке тұлғасы немесе заңды ұйымын екінші Уағдаласушы Тараптың аумағында осы Тараптың заңдары мен қаулыларына сәйкес таңдап алынған заңды нысаны мен құрылымынан тәуелсіз, осы

Келісімнің күшіне енген сәттен бұрын немесе кейін қаржы жұмсаған меншіктің кез келген түрін білдіреді.

Жоғарыда айтылғанның бәрінің жалпы мағынасын шектемегенде "инвестиция" терминіне мыналар кіреді, бірақ олар ғана емес, атап айтқанда:

а) қозғалатын және қозғалмайтын мүлік және "in rem" меншігінің кез келген құқығы, бұған үшінші тараптың меншікке деген құқықтарының салынатын дәрежедегі нақты кепілдігі кіреді;

б) акциялар, борыш қолхаттары, бағалы қағаздар және басқа да несиелік құралдар, сондай-ақ мемлекеттік бағалы қағаздар;

с) ақшалай сомаларға бөлінген несиелер немесе инвестицияға байланысты экономикалық құны бар қызмет көрсетулерге деген кез келген құқықтар, сондай-ақ инвестициядан алынған табысты инвестициялау және капиталдың өсімі;

д) авторлық құқық коммерциялық сауда белгілері, патенттер, өнеркәсіп жобалары және интеллектуалдық пен техникалық меншікке деген басқа да құқықтар, ноу-хау, сауда құпиялары, сауда атаулары және материалдық емес активтер;

е) заң бойынша немесе келісім-шарт бойынша алынған кез келген экономикалық құқықтар және экономикалық қызмет жөніндегі қолданыстағы ережелерге сәйкес берілген кез келген лицензия немесе ерекше құқық, бұған табиғи ресурстарды іздеу, өндіру және пайдалану құқығы кіреді;

ф) бастапқы инвестицияның кез келген нарықтық өсуі.

Аумағында инвестиция жүзеге асырылған Уағдаласушы Тараптың заңдарына және басқа да нормативтік актілеріне сәйкес рұқсат берілген инвестиция нысанының кез-келген өзгеруі оның инвестиция ретіндегі сипатын өзгертпейді.

2. **"Инвестор"** термині мынаны білдіреді: Уағдаласушы Тараптардың бірінің аумағында оның заңдары мен қаулыларына сәйкес инвестицияны жүзеге асырған кез-келген басқа Уағдаласушы Тараптың жеке тұлғалары және заңды ұйымдары, сонымен қатар жоғарыда аталған жеке тұлғалардың және заңды ұйымдардың қалай да бақылауы астындағы шетелдік төл кәсіпорындар, филиалдар және бөлімшелер.

3. **"Жеке тұлға"** термині Уағдаласушы Тараптардың кез келгеніне қатысты осы елдің заңдарына сәйкес оның азаматтығын алған кез келген жеке тұлғаны білдіруге тиіс.

4. **"Заңды ұйым"** термині Уағдаласушы Тараптардың кез келгеніне қатысты Уағдаласушы Тараптардың бірінің аумағында басты офісі бар және ол тарап оны мемлекет мекемелер, корпорациялар, серіктестіктер, қорлар және ассоциациялар ретінде, олардың жауапкершілігі дәрежесінен тәуелсіз, таныған кез келген ұйымды білдіреді.

5. **"Кіріс"** термині инвестициядан жинақталған, бұған атап айтқанда табысты немесе проценттерді, проценттер түріндегі кірісті, капиталдың өсімінен, дивидендтен роялти немесе көмекті төлеуден, техникалық қызмет көрсетулерден және басқа

төлемдерден түскен кірістерді, сондай-ақ бұйым түріндегі өтемақыларды, мынадай, бірақ олар ғана емес, шикізатты, өндірілген өнімді немесе малды қоса алғандағы а қ ш а н ы б і л д і р у г е т и і с .

6. **"Аумақ"** термині құрғақтағы шекаралар шектеріндегі аймақтарға қосымша "теңіз аймақтарын" білдіруге тиіс. Бұған сондай-ақ Уағдаласушы Тараптар үстінен егемендік құқықтары мен халықаралық құқық бойынша егемендік пен заңдық құқықтарды жүзеге асыратын теңіз және су асты аймақтары да кіреді.

7. **"Инвестиция туралы келісім"** инвестицияға қатысты Уағдаласушы Тараптардың (немесе оның агенттіктері немесе төл кәсіпорындарының) бірі мен екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторының арасындағы келісімді білдіреді.

8. **"Алаламау режимі"** де ең болмағанда ұлттық режим немесе мейлінше қолайлы режим сияқты режимді білдіреді.

9. **"Еркіндік құқығы"** екінші Уағдаласушы Тараптың аумағында инвестицияны жүзеге асыру құқығын білдіреді.

2 - б а п

Инвестицияларға жәрдемдесу және қорғау

1. Уағдаласушы Тараптардың екеуі де екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторларының өз аумағында инвестицияларды жасауын көтермелеуге тиіс.

2. Уағдаласушы Тараптардың бірінің инвесторларына екінші Уағдаласушы Тараптың аумағындағы инвестициялық қызметке деген рұқсат құқығын 3-баптың 1-тармағына сәйкес жасалған жағдайлардан кем емес жағдайларда берілуге тиіс.

3. Уағдаласушы Тараптар екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторларының инвестициялары үшін әділ және қолайлы жағдайларға үнемі кепілдік беруге тиіс. Уағдаласушы Тараптар бірінің аумағында екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестицияларының, сондай-ақ осы инвестициялар жұмсалған компаниялар мен кәсіпорындарды басқару, күтіп-ұстау, пайдалану, қайта құру немесе бөлудің ешқандай да түрде ақталмаған немесе алалаушылық шараларына ұшырамайтынына кепілдік беруге тиіс.

4. Әрбір Уағдаласушы Тарап өз аумағында инвесторларға заңдылық режимінің тұрақтылығына, бұған ізгі ықылас рухында әрбір нақты инвесторға қатысты қабылданған барлық міндеттемелерді сақтауды қоса алғанда, кепілдік бере алатын заңды негізді жасауға және қолдауға тиіс.

3 - б а п

Ұлттық режим және мейлінше қолайлы режим туралы ереже

1. Уағдаласушы Тараптар өзінің меншікті аумағы шекарасының шектерінде екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторлары жасаған инвестицияларға және олардан алынған табысқа өз азаматтарының немесе үшінші бір ел инвесторлары жасаған инвестициялар үшін және олардан алынған табысқа жасалған режимнен кем емес қолайлы режимді қ а м т а м а с ы з е т у г е т и і с .

алаламаушылық негізде және барлық заңды ережелер мен процедураларға сәйкес қолданылатын болғанын қоспағанда, ұшырамауға тиіс.

3. Өтемақы, мемлекет меншігіне алу немесе экспроприация туралы шешімінің қабылданған сәттің дәл алдында яки бұл жөнінде инвесторға хабарланған кезде немесе бұл туралы бұқараға мәлім болғанның алдында шынайы нарқы негізінде белгіленуге тиіс.

Мемлекет меншігіне алу немесе экспроприациялау процедурасы кезінде Тарап-иесі мен инвестордың арасында өзара түсіністік болмаған жағдайда өтемақы инвестицияларды енгізу жөніндегі құжаттарда ескерілетін сол параметрлер мен айырбастау курстарының негізінде белгіленуге тиіс.

Мұндай кез келген өтемақы бойынша айырбастау курсы мемлекет меншігіне алуды немесе экспроприациялауды жариялаудың тікелей алдындағы күнге басымдылыққа ие айырбастау курсы болуға тиіс.

4. Жоғарыда келтірілген параграфтың қолданылу аясын шектеусіз, егер мемлекет меншігіне алу, экспроприациялау немесе осыған ұқсас іс-қимылдардың объектісі шетелдік капиталы бар компания болып табылған жағдайда, инвестордың үлес бағасы капиталдың өсіміне және капиталдың білінбеген кірістерінің және резервтік қорлардың қайта бағалануына көбейтілген, капитал мен зияндардың төмендеу мөлшерін алып тастаумен, бастапқы құнынан төмен емес валютада жүзеге асырылатын болады.

5. Егер өтемақы шетел инвесторы инвестицияны жасаған валютада, осы валюта өтімді болып қалатын дәрежеде немесе инвестор үшін қолайлы басқа кез келген валютада төленетін болса, ол расында жасалған деп саналатын болады.

6. Егер өтемақы негізсіз кідіріп қалмай және қандай жағдайда да бір айдың ішінде жүзеге асырылса, ол уақытында төленді деп саналады.

7. Өтемақыға мемлекет меншігіне алу немесе экспроприация болған күннен бастап төлем күніне дейін алты ай бұрын лондондық банкаралық депозиттер рыногында (ЛИБОР) ұсыныс ставкасының негізінде есептелген проценттер кіруге тиіс.

8. Уағдаласушы Тараптардың кез келгенінің инвестициясының бәрі немесе оның бір бөлігі экспроприацияланған деп мәлімдеген азаматы немесе компаниясы екінші Уағдаласушы Тараптың тиісті заң немесе әкімшілік органдарына осындай экспроприацияның болғанын, егер болған жағдайда мұндай экспроприацияның және оның өтем ақысының халықаралық құқық принциптеріне сәйкестігін анықтату мақсатында іс қозғау құқығына ие болып және басқа да соған байланысты мәселелерді шешсе алуға тиіс.

9. Инвестор мен жауапты органның арасында келісім болмаған жағдайда өтемақы көлемі осы Келісімнің 9-бабына орай дауларды шешу процедураларына сәйкес белгіленетін болады. Өтемақы еркін аударылатын болады.

10. Осы баптың 2-параграфының ережелері сондай-ақ инвестициядан алынған кірістерге де және жойылған жағдайда жойылу жөніндегі сомаларға да қатысты.

11. Егер жойылғаннан кейін товар ішінара немесе толық өтпеген болса, осы мақсатта иеленушінің немесе оның сенімді адамының осы товарды нарықтық баға бойынша сатып алуға құқығы бар.

6 - б а п

Капиталдық, табыс пен кірістің қайтарылуы

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларының негіз жоқ кідірулерсіз мына төмендегілерді кез келген өтімді валютада аудару алуына кепілдік беруге тиіс:

а) капитал және қосымша капитал, бұған инвестицияларды қолдау және ұлғайту үшін пайдаланылған тағы инвестицияланған кіріс кіреді;

б) таза кіріс, дивидендтер, роялти, көмек және техникалық қызмет көрсетулер үшін төлемдер, проценттер мен басқа да кірістер;

с) инвестицияларды жалпы немесе ішінара сатудан немесе жалпы немесе ішінара жоюдан алынған кіріс;

д) инвестицияға және проценттерді төлеуге байланысты қарыздарды өтейтін қаржы;

е) Уағдаласушы Тараптың бірінің азаматтарына екінші Уағдаласушы Тарап аумағында жасалған инвестицияға байланысты орындалған жұмыс пен көрсетілген қызметтер үшін қолданыстағы ұлттық заңдар мен ережелерде қаралған сомада және әдіспен төленген сыйақы және жәрдем ақша.

2. Осы Келісімнің 3-бабының қолданылу аясын шектемей Уағдаласушы Тараптар осы баптың 1-параграфында аталған аударуларды үшінші бір елдер инвесторлары жасаған инвестицияларға қатысты жасалатын жағдайларда, егер олар мейлінше қолайлырақ болса, жүзеге асыруға міндеттенеді.

7 - б а п

Суброгация

Егер Уағдаласушы Тараптың бірі немесе оның мекемесі екінші Уағдаласушы Тарап аумағында оның инвесторының бірі жасаған инвестициялар үшін коммерциялық емес тәуекелдерге қатысты кепілдікті қамтамасыз етсе және осы кепілдік негізінде аталған инвесторға төлемдер жасаса, екінші Уағдаласушы Тарап инвестор құқықтарының бірінші Уағдаласушы Тарапқа қайта берілгенін мойындауға тиіс. Суброгация болған жағдайда инвестор, егер ол Уағдаласушы Тараптың немесе оның кез келген институтының өкілі болмаса, суброгациямен байланысты және жасалып кеткен суброгациялармен байланысты талап қоймайды. Төлемдерді аударуға қатысты Уағдаласушы Тарапқа немесе оның мекемесіне сол қайта беруге орай осы Келісімнің 4, 5 және 6-баптарының ережелері қолданылуға тиіс.

8 - б а п

Қаражаттарды аудару процедуралары

1. 4, 5, 6 және 7-баптарда аталған қаражаттарды аудару негіз жоқ кідірусіз және барлық жағдайларда 6 ай бойында барлық салық міндеттемелері қанағаттандырылған соң жүзеге асырылуға тиіс және өтімді валютада болуға тиіс. Қаражаттарды аударулардың барлығы инвестордың қаражаттарды аударуға өтініш берген күніне қарай айырбастау курсының басымы бойынша, мемлекет меншігіне алу немесе экспроприациялау жағдайында қолданылған айырбастау курсына қатысты 5-баптың 3-тармағындағы ережелерді қоспағанда, жүзеге асырылуға тиіс.

2. Алдыңғы параграфтағы салық міндеттемелері аумағында инвестиция жасалған Уағдаласушы Тараптың заңында қамтылған ережелерді орындаған соң реттелді деп есептеледі.

9 - б а п

Инвестор мен Уағдаласушы Тараптардың арасындағы дауларды шешу

1. Инвестицияларға қатысты Уағдаласушы Тараптардың бірі мен екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторларының арасында пайда болуы мүмкін кез келген даулар, бұған өтемақы сомасы туралы дауларды қоса алғанда, мүмкіндігінше достық негізде шешілуге тиіс.

2. Егер инвестор мен Уағдаласушы Тараптардың бірінің заңды ұйымы инвестиция туралы Келісім жасауды көздесе, осындай инвестиция туралы Келісім үшін қаралған процедура пайдаланылуға тиіс.

3. Егер мұндай даулар осы дауды реттеу жөнінде жазбаша өтініш берілген күннен бастап алты ай бойында достық жолымен шешілмесе, аталған инвестор өз қалауы бойынша дауды мыналардың қарауына бере алады:

- а) Уағдаласушы Тараптың аумақтық юрисдикциясы бар соты;
- б) БҰҰ-ның халықаралық сауда құқығы жөніндегі (ЮНСИТРАЛ) комиссиясының төрелік ережелеріне сәйкес арнаулы төрелік және Уағдаласушы Тарап-иесі істі аталған төреліктің қарауына беру үшін қабылдауға міндеттенеді;
- с) мемлекеттер және басқа мемлекеттер азаматтарының арасындағы инвестициялық дауларды реттеу туралы 1965 жылғы наурыздың 18-індегі Вашингтон Конвенциясы бойынша, егер Уағдаласушы Тараптар оған қосылған болса, төрелік процедураларды жүзеге асыру үшін Инвестициялар жөніндегі дауларды шешетін халықаралық орталық.

4. Уағдаласушы Тараптар дипломатиялық арналар арқылы төрелік немесе сот процедуралары жүзеге асырып жатқан мәселелердің кез келгені бойынша, олар аяқталғанша және Уағдаласушы Тараптардың бірі төрелік соттың немесе соттың шешімінен осы шешіммен қаралған кезең бойында немесе іске қолданылуы мүмкін халықаралық немесе ішкі нормалар құқықтарының негізінде анықталуы мүмкін кезең бойында бағынудан бас тартпаса, келіссөз жүргізуден тартынуға тиіс.

1 0 - б а п

Уағдаласушы Тараптардың арасындағы дауларды реттеу

1. Уағдаласушы Тараптардың арасында осы Келісімді түсіндіруге және қолдануға байланысты пайда болуы мүмкін кез келген дау мүмкіндігінше достық негізде дипломатиялық арналар арқылы реттелуге тиіс.

2. Егер дау Уағдаласушы Тараптың бірінің екінші Уағдаласушы Тарапқа жазбаша мәлімдемесін берген күннен бастап алты ай бойынша реттелмесе, дау Уағдаласушы Тараптардың бірінің өтініш бойынша осы бапта қаралғандай арнаулы төрелік сотқа беріледі.

3. Төрелік сот мынадай болып құрылуға тиіс төрелік соттың қарауына сұрау жасалған сәттен бастап екі ай ішінде Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы соттың мүшесін тағайындауға тиіс. Төраға екі басқа мүше тағайындалған күннен бастап үш ай ішінде тағайындалуға тиіс.

4. Егер осы баптың 3-параграфында қамтылған кезең бойында тағайындаулар жасалмаған болса, Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы басқа уағдаластық болмаған жағдайда Халықаралық соттың төрағасына тағайындау жасауы жөнінде өтініш жасай алады. Егер соттың төрағасы Уағдаласушы Тараптардың бірінің азаматы болып табылса немесе ол әлдеқандай себептермен тағайындау жасай алмайтын болса, сондай өтінішті сот төрағасының орынбасарына өтініш жасау қажет. Егер сот төрағасының орынбасары Уағдаласушы Тараптардың бірінші азаматы болып табылса немесе кез келген бір себеппен тағайындау жасай алмаса, Уағдаласушы Тараптардың бірінің азаматы болып табылмайтын, Халықаралық соттың қызметі бойынша ең үлкенін тағайындауды жасауға шақыру қажет.

5. Төрелік сот шешімді көпшілік дауыспен шығаруға тиіс және оның шешімдерінің орындалуы міндетті болуға тиіс. Уағдаласушы Тараптар төрелік қараудың шығындары мен істі тыңдайтын өз өкілдерінің шығындарын төлеуге тиіс. Төрағаның шығындары мен кез келген басқа шығындар Уағдаласушы Тараптардың арасында теңдей бөлінуге тиіс. Төрелік сот өзінің меншікті процедураларын орнатуға тиіс.

1 1 - б а п

Үкіметтер арасындағы қатынастар

Осы Келісімнің ережелері Уағдаласушы Тараптардың арасындағы дипломатиялық және консулдық қатынастардың болғанынан тәуелсіз қызмет етуге тиіс.

1 2 - б а п

Басқа ережелерді қолдану

1. Егер іс осы Келісіммен немесе Уағдаласушы Тараптар қол қойған басқа Халықаралық Келісіммен немесе жалпы халықаралық құқықтың ережелерімен реттелетін болса, Уағдаласушы Тараптар және олардың инвесторлары мейлінше қолайлы ережелерді қолдануға тиіс.

2. Егер Уағдаласушы Тараптардың бірі өзінің заңдарына және ережелеріне немесе басқа ережелері немесе арнаулы келісім-шартқа, рұқсатқа немесе инвестициялар туралы келісімге сәйкес екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторлары үшін жасаған кез

келген режим осы Келісімге көзделгендігінен қолайлырақ болса, мейлінше қолайлы режим қолданылуға тиіс.

Егер Уағдаласушы Тарап-иесі жоғарыда айтылғандарға сәйкес мұндай режимді қолданбаса және осының салдарынан инвестор зиян шексе, Инвестор 4-бапқа сәйкес мұндай зияндардың өтемақысын алу құқығына ие болуға тиіс.

3. Егер инвестицияларды жүзеге асырған күннен соң заңға, ережеге, экономикалық саясаттың инвестицияларды тікелей немесе жанама реттейтін актілері мен шараларына өзгеріс енгізілсе инвестордың өтініші бойынша инвестиция жүзеге асырылар кездегі режим қолданыста болуға тиіс.

1 3 - б а п

Қолданысқа енгізу

Осы Келісім Уағдаласушы Тараптар бір-біріне олардың тиісті конституциялық процедураларының біткені туралы мәлімдеген күннен бастап күшіне енеді.

1 4 - б а п

Қолданыстың ұзақтығы және тоқтатылуы

1. Осы Келісім 13-бап бойынша мәлімдеме түскен уақыттан бастап 10 жыл бойынша күшінде қалуға тиіс және осы мерзімнен кейін, егер Уағдаласушы Тараптардың бірі жазбаша түрде оның қолданыс мерзімінің бітуіне дейін бір жыл бұрын күшін жоймаса, қосымша 5 жылға күшін сақтауға тиіс.

2. Егер инвестициялар осы баптың 1-параграфында көзделгендей қолданыс мерзімінің бітетін күніне дейін жасалса, 1-12-баптардың ережелері аталған күндерден соң қосымша бес жылға күшінде қалады.

Осыны растау үшін төменде қол қоюшылар олардың тиісті үкіметтері берген уәкілдік негізінде осы Келісімге қолдарын қойды.

Рим қаласында 1994 жылы 22 қыркүйекте әрқайсысы үш дана болып, қазақ, итальян және ағылшын тілдерінде жасалды, сондай-ақ барлық тексттің күші бірдей.

Кез келген пікір алшақтығы болған жағдайда ағылшын тіліндегі текст басым болады.

Қазақстан Республикасының
Үкіметі үшін

Италия Республикасының

Үкіметі үшін